



**KLAGANDE**

Alviks Måleri AB, 556326-0701

Ombud: Advokat Daniel Wendelsson och biträdande jurist Alva  
Chambert

**MOTPARTER**

1. Bostadsstiftelsen Uddevallahem, 858500-2366

Ombud: Advokat Hanna Trygg och biträdande jurist Emelie Baniameri

2. Sandå Sverige AB, 556467-7119

3. Uddevallamålarna AB, 556442-5121

Ombud för 2–3: Advokat Maria Pedersen och biträdande jurist Sandra  
Andersson

**ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 18 december 2023 i mål nr  
11533-23, se bilaga A

**SAKEN**

Överprövning av offentlig upphandling

---

**KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE**

Kammarrätten beslutar att Bostadsstiftelsen Uddevallahems upphandling av  
Ramavtal Målningsarbeten, referensnummer 23/2, ska rättas på så sätt att  
anbudet från Sandå Sverige AB och Uddevallamålarna AB förkastas.

---

**YRKANDEN M.M.**

*Alviks Måleri AB* yrkar att kammarrätten beslutar att upphandlingen inte får  
avslutas förrän rättelse skett på så sätt att anbudet från Uddevallamålarna

AB och Sandå Sverige AB förkastas. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse skett på så sätt att en ny utvärdering sker avseende poängsättningen varvid Alviks Måleri ska få högre poäng och Uddevallamålarna och Sandå Sverige lägre poäng än vad de fått tidigare. Bolaget anför följande.

Uddevallamålarna och Sandå Sverige ingår i samma företagsgrupp. Sandå Sverige äger 50 procent av aktierna i Uddevallamålarna. Sandå Sveriges verkställande direktör, tillika styrelseledamot, är styrelseordförande i Uddevallamålarna. Anknytningen mellan de två bolagen har haft en konkret inverkan på deras anbud i upphandlingen. En anställd på Sandåkoncernens huvudkontor, vilket utgör båda bolagens huvudkontor, har deltagit vid båda bolagens muntliga presentationer samt varit med och utformat båda anbuden. Både de skriftliga och de muntliga anbudspresentationerna har poängsatts och ingått i kvalitetsutvärderingen i upphandlingen samt bedömts och betygsatts av Bostadsstiftelsen Uddevallahem. Härtill kommer att skillnaden i bolagens prissättning visar att de har samordnat sina anbud.

Förvaltningsrätten har funnit att Alviks måleri inte gjort sannolikt att Uddevallamålarnas och Sandå Sveriges anknytning till varandra haft en sådan faktisk inverkan på innehållet i respektive bolags anbud att anbuden inte kan anses som självständiga och oberoende. Förvaltningsrätten har därmed underlåtit att tillämpa EU-domstolens test för när anbud måste förkastas, vilket är så snart anbud från anknutna anbudsgivare inte är fullständigt oberoende och självständiga från varandra. Förvaltningsrätten har höjt kraven för när anbud från anknutna anbudsgivare ska förkastas.

Utvärderingen av anbuden är felaktig. Uddevallahem har brutit mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen genom att poängsätta anbuden på ett felaktigt och därmed olikbehandlande sätt. Alviks måleri skulle ha tilldelats ramavtalet om Uddevallahem hade följt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, vid upphandlingen. Därmed

har Alviks måleri lidit skada eller riskerat att lida skada varför det finns skäl att ingripa mot upphandlingen.

*Uddevallahem* anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Alviks måleri har inte gjort sannolikt att Uddevallamålarernas och Sandå Sveriges anknytning till varandra har haft en sådan faktisk inverkan på innehållet i respektive bolags anbud att anbuden inte kan anses som självständiga och oberoende. Det är Alviks måleri som har bevisbördan för detta.

Sandå Sverige ägs av Arbetskyddsmaterial AB som i sin tur ägs av Roosgruppen AB. Sandå Sverige äger ett tiotal bolag som ingår i Sandå-koncernen. Sandå Sverige har en rösträttsandel på 50 procent i Uddevallamålarerna men har inte bestämmande inflytande över det bolaget. Vid tidpunkten när anbuden lämnades var Uddevallamålarerna inte ett helägt dotterbolag till Sandå Sverige, utan ett intressebolag. Under alla förhållanden finns det inte något förbud för bolag som har band sinsemellan att lämna separata anbud i en upphandling, förutsatt att anbuden är fullständigt oberoende och självständiga. Bolagen utgör inte en ekonomisk enhet och anknytningen mellan dem är därmed svag.

Uddevallahem har ingen kännedom om att den anställda som namnges av Alviks måleri har utformat de aktuella anbuden. Hon har varit närvarande vid både Uddevallamålarernas och Sandå Sveriges presentationer men det innebär inte att hon därigenom har påverkat innehållet i anbuden. Anbuden har formulerats och lämnats in innan de presenterades muntligen och den anställdas blotta närvaro vid presentationerna kan inte påverka innehållet i anbuden. Även andra personer deltog för bolagens räkning vid respektive presentation. Sådana omständigheter som närvaro av en gemensam resurs vid anbudsgenomgång och likheter i presentationerna är inte tillräckligt för att anbuden inte ska anses som självständiga, särskilt inte eftersom

anknytningen mellan bolagen är svag. Personen i fråga har dessutom endast deltagit i syfte att presentera bolagens ISO-certifieringar.

Presentationerna har följt den agenda som Uddevallahem fastställt i upphandlingsdokumenten. Anbudet skiljer sig dessutom åt vad gäller till exempel prissättning, angivna referensuppdrag, organisatoriska uppgifter och angivna ombud/kontaktpersoner eller arbetsledare/platschefer. Att bolagen har anknytning innebär att vissa angivna uppgifter stämmer överens mellan anbudet eftersom bolagen just på grund av sin anknytning tillämpar delvis samma arbetssätt, rutiner och policys. Det innebär dock inte att bolagens anbud inte är oberoende i förhållande till varandra. Utformningen av presentationerna har inte heller fått betydelse vid utvärderingen av dessa eftersom Uddevallamålen och Sandå Sverige fått olika poäng och olika avdrag. De få likheter som finns mellan presentationerna har alltså inte medfört att anbudet inte kunnat särskiljas eller varit osjälvständiga.

Förvaltningsrätten har på ett korrekt sätt tillämpat EU-domstolens test för när anbud ska förkastas. Det är en rimlig tolkning av rättsläget att bolag som har anknytning till varandra också måste få ooberättigade fördelar av att båda bolagen lämnar anbud i upphandlingen för att anbudet ska anses vara osjälvständiga. I annat fall skulle anbud som lämnas in i samma upphandling av bolag med anknytning till varandra alltid och per automatik anses vara samordnade och osjälvständiga, oavsett effekten av anknytningen.

Stiftelsen står fast vid sin poängsättning av anbudet. Alviks måleri har heller inte lidit skada.

*Uddevallamålar*na och *Sandå Sverige* anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Sandå Sverige äger ett flertal bolag som ingår i Sandåkoncernen. Uddevallamålarerna ägs i dagsläget av Sandå Sverige och utgör intressebolag i Sandåkoncernen. LOU innehåller inget förbud mot att bolag som ingår i samma koncern, eller som har intresse i varandra, lämnar anbud i samma upphandling. EU-domstolen har fastställt att endast det förhållandet att två bolag ägs av samma person inte är tillräckligt för att deras anbud ska förkastas. Att bolagen har gemensamma intressen, mål och arbetssätt medför inte att de använder sig av ett konkurrensbegränsande och snedvridande samarbete.

Till viss del finns det likheter avseende den information som har redovisats i de båda anbuderna. De likheter som finns avser information om kvalitetsarbete, miljöarbete, arbetsmiljö, policys, målsättningar, förebyggande arbete, utbildning m.m. Anledningen till detta är att Sandåkoncernen och dess intressebolag är certifierade enligt vissa standarder och delar interna mallar. Detta medför dock inte att anbud som lämnas av bolag med anknytning till varandra inte skulle vara oberoende och självständiga. Inte heller medför det att anbudsgivarna har fått någon konkurrensrättslig fördel eller gjort någon strategisk prissättning av sina anbud. Bolagen arbetar i samma affärssystem och har gemensamma inköpsavtal för material. Informationen som lämnats i anbuderna på dessa områden innebär inte att bolagen har samordnat sina anbud eller att anbuderna har samma innehåll, utan det är information som delas inom samtliga bolag och intressebolag inom Sandåkoncernen. Vid anbudslämnandet hade Sandå Sverige och Uddevallamålarerna ingen vetskap om att bolagen lämnat anbud i samma upphandling.

Olikheterna i bolagens anbud är flera. Det är två helt olika bolag med olika organisationer och resurser i form av tjänstemän som har presenterats. Det

är representanterna från respektive organisation som presenterat anbuden och det är dessa olika personer som har bedömts och poängsatts av den upphandlande myndigheten. Bolagens prissättning skiljer sig åt väsentligt. Endast användningen av interna mallar, koncerngemensamma mål, policys och certifikat m.m. kan inte utgöra ett otillåtet samarbete mellan två bolag när de har anknytning till samma koncern. Det ska även poängteras att oavsett om Sandå Sverige och Uddevallamålarerna har använt sig av samma mallar och har liknande mål, policys m.m. har bolagen inte fått samma betyg eller samma poängavdrag vid anbudspresentationen. Alviks måleri har därför inte lidit någon skada till följd av de påstådda bristerna.

Den upphandlande myndigheten har utrett frågan och kommit fram till att anbuden är oberoende och självständiga. Inget har kommit fram som visar att den bedömningen varit felaktig.

### **SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE**

Det är ostridigt att Sandå Sverige vid i målet aktuell tidpunkt ägde 50 procent av aktierna i Uddevallamålarerna och att Sandå Sveriges verkställande direktör var ordförande i styrelsen för Uddevallamålarerna. Det är också klarlagt att Uddevallamålarerna utgjorde en del av Sandåkoncernen och att bolagen delvis delade arbetssätt, system och policydokument. Det finns därmed en tydlig anknytning mellan bolagen. Frågan i målet är om anbuden från Uddevallamålarerna och Sandå Sverige kan anses som oberoende och självständiga i förhållande till varandra.

Det finns inget förbud för bolag som har band mellan sig att lämna separata anbud i en upphandling. EU-domstolen har dock uttalat att likabehandlingsprincipen åsidosätts om ekonomiska aktörer tillåts att lämna samordnade eller överenskomna anbud för att på så sätt få ooberättigade fördelar mot övriga anbudsgivare. För det fall det konstateras att en sådan inverkan föreligger, av vilket slag den än må vara, är detta tillräckligt för att

nämnda företag kan uteslutas från det aktuella förfarandet. Konstaterandet att förhållandet mellan anbudsgivarna har påverkat innehållet i de anbud som lämnats inom ramen för samma förfarande räcker nämligen för att anbudet inte ska kunna beaktas av den upphandlande enheten, eftersom sådana anbud måste presenteras på ett fullständigt oberoende och självständigt sätt när de kommer från anknutna anbudsgivare (EU-domstolens dom i mål C-416/21 *Landkreis Aichach-Friedberg mot J. Sch. Omnibusunternehmen*).

Vad Alviks Måleri åberopat angående bolagens prissättning medför enligt kammarrätten inte att anbudet brister i fråga om oberoende och självständighet.

Alviks måleri har därutöver gjort gällande att Sandå Sveriges och Uddevallamålarnas anbudsrepresentationer varit i stort sett likadana. De två sistnämnda bolagen och Uddevallahem har bemött detta med att bolagen arbetar i samma affärssystem, att de har likställt kvalitets- miljö- och arbetsmiljöarbete samt att de är certifierade enligt vissa standarder. Kammarrätten konstaterar att bolagens skriftliga anbudsrepresentationer, som utgör en del av anbudet, innehåller flertalet likheter och i stora delar är näst intill identiska.

Enligt kammarrättens bedömning har Alviks måleri genom de omständigheter som bolaget lyft fram gjort sannolikt att anknytningen mellan Sandå Sverige och Uddevallamålarna har påverkat innehållet i deras respektive anbud i sådan omfattning att de inte kan anses ha presenterats på ett fullständigt oberoende och självständigt sätt. Uddevallahem har därför agerat i strid med likabehandlingsprincipen genom att inte förkasta anbudet. Alviks måleri har också gjort sannolikt att bolaget lidit skada av att så inte skett. Upphandlingen ska därför rättas på så sätt att Uddevallamålarnas och Sandå Sveriges anbud förkastas.

---

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-09).

Katarina Dunnington

Karin Johansson

Ann Rask Samuelsson  
referent





**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I GÖTEBORG**  
Avd. 3

**DOM**  
2023-12-18  
Meddelad i Göteborg

Mål nr  
11533-23

### **SÖKANDE**

Alviks Måleri AB, 556326-0701

Ombud: Advokat Daniel Wendelsson och juristen Alva Chambert  
Advokatfirman Vinge KB

### **MOTPART**

Bostadsstiftelsen Uddevallahem, 858500-2366

Ombud: Advokat Hanna Trygg och bitr. jurist Emelie Baniameri  
Wistrands Advokatbyrå

### **SAKEN**

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, förkortad  
LOU

---

### **FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

**BAKGRUND**

Bostadsstiftelsen Uddevallahem (Uddevallahem) har genomfört en upphandling av Ramavtal Målningsarbeten, referensnummer 23/2.

Av tilldelningsbeslut den 27 september 2023 framgår att Uddevallahem har valt att teckna avtal med Uddevallamålarna AB (Uddevallamålarna) och Sandå Sverige AB (Sandå).

Det förvaltningsrätten ska pröva i detta mål är om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på de grunder som Alviks Måleri AB (bolaget) har anfört.

**YRKANDEN M.M.**

*Bolaget* ansöker om överprövning och yrkar att rättelse ska ske på så sätt att anbudet från Uddevallamålarna och Sandå förkastas och att en ny utvärdering genomförs. Bolaget anför i huvudsak följande. Uddevallahem har brutit mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen i 4 kap. 1 § LOU genom att anta anbud från Uddevallamålarna och Sandå, trots att dessa bolag ingår i samma företagsgrupp och inte är fullständigt oberoende och självständiga från varandra. Uddevallahem har även poängsatt anbudet vid utvärderingen på ett felaktigt och därmed olikbehandlande sätt. Bolagets anbud kom på tredje plats i utvärderingen och bolaget har därför lidit skada eller riskerar att lida skada.

*Uddevallahem* anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

Uddevallahem har inte begått något upphandlingsfel. Uddevallahem står fast vid sin utvärdering. Bolaget har inte fått för lite poäng och poängsättningen har skett i enlighet med utvärderingsmodellen och är förenlig med LOU och de upphandlingsrättsliga principerna. Det saknas skäl att förordna att utvärderingen ska rättas eller göras om.

**SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE****Tillämpliga bestämmelser m.m.**

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Förvaltningsrättens prövning är en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU. I mål om överprövning av en upphandling gäller som huvudprincip att den part som påstår att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange grunderna för sin talan (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

**Vinnande anbuds självständighet och oberoende**

*Bolaget* har gjort gällande att Uddevallahem har brutit mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen i 4 kap. 1 § LOU genom att anta anbud från Uddevallamålarna och Sandå, trots att dessa anbud inte är fullständigt oberoende och självständiga från varandra. Koncernen som Sandå och Uddevallamålarna ingår i ägs av en och samma fysiska person och en och samma person, S.G, har deltagit i både Sandås och Uddevallamålarnas anbudspresentationer. De båda anbudspresentationerna följer exakt samma struktur och har i stor utsträckning helt likalydande innehåll. Bolagen har även åberopat varandra som reservkapacitet. Genom att både Uddevallamålarna och Sandå har antagits på ramavtalet i upphandlingen kan de, när Uddevallahem avropar måleriarbeten, agera leveransstrategiskt och låta det bolag som offererat det lägre á-priset på respektive arbetsmoment tacka nej till uppdraget, varvid istället det andra bolaget som offererat det högre á-priset kan tacka ja till

och erhålla uppdraget. Detta får till resultat att Uddevallahem riskerar att genomgående tvingas beställa arbeten till det högre á-priset. Skillnaden i Uddevallamålarernas och Sandå offererade priser i upphandlingen bevisar att de har samordnat sina anbud på ett sätt som ger bolagen oberättigade konkurrensfördelar i strid med likabehandlingsprincipen i LOU. Anbuderna ska därför förkastas.

*Uddevallahem* har anfört att omständigheten att två bolag med nära anknytning lämnar anbud i samma upphandling inte automatiskt innebär att anbuderna inte är oberoende och självständiga i från varandra. Sandå har inte något bestämmandeinflytande över Uddevallamålarerna och bolagen utgör därmed ingen ekonomisk enhet. Att bolagen är anknutna innebär att vissa angivna uppgifter överensstämmer mellan anbuderna eftersom de just på grund av sin anknytning tillämpar delvis samma arbetssätt, rutiner och policys etc. Det innebär dock inte att bolagens anbud inte är oberoende och självständiga i förhållande till varandra. S.G.s närvaro på de muntliga presentationerna innebär inte att bolagen haft en konkret inverkan på innehållet i varandras anbud och S.G har inte varit ensamt närvarande. Bolagen har intygat att anbuderna är självständiga och anbuderna skiljer sig åt i flera avseenden, t.ex. i prissättning, angivna referensuppdrag och kontaktpersoner. I båda presentationerna framgår tydligt att samtliga arbeten som huvudregel till fullo utförs i egen regi.

#### *Förvaltningsrättens bedömning*

Det finns inte något förbud för bolag som har band sinsemellan att lämna separata anbud i en upphandling. Av EU-domstolens praxis följer dock att, om den upphandlande myndigheten får kännedom om objektiva omständigheter som medför att det kan ifrågasättas huruvida anbud är självständiga och oberoende, det ankommer på myndigheten att undersöka samtliga relevanta omständigheter som har lett till att anbud har lämnats. Det åligger därvid

myndigheten att förhindra och upptäcka fel som begåtts under anbudsförfarandet samt att åtgärda dessa. Av proportionalitetsprincipen följer att den upphandlande enheten är skyldig att pröva och bedöma de faktiska omständigheterna för att fastställa huruvida förhållandet mellan två enheter har haft någon konkret inverkan på innehållet i de respektive anbud som de berörda företagen har avgett inom ramen för samma upphandlingsförfarande. Om det visar sig att anbuderna inte är oberoende och självständiga, utgör lika-behandlingsprincipen hinder mot att tilldela en anbudsgivare som har lämnat ett sådant anbud ett kontrakt (se EU-domstolens dom i mål C-531/16, punkt 33 och 40 samt dom i mål C-416/21, punkt 60).

Bolaget har fört fram flera omständigheter som förvaltningsrätten bedömer utgör sådana objektiva omständigheter som medför att det kan ifrågasättas huruvida anbuderna är självständiga och oberoende. Uddevallahem har därmed haft en skyldighet att undersöka dessa omständigheter.

Under överprövningsprocessen har Uddevallahem låtit Sandå och Uddevallamålarna yttra sig över om deras anbud är självständiga och oberoende. Svar har kommit in från båda bolagen. Av svar från Uddevallamålarna framgår att de har lämnat anbudet självständigt och oberoende av Sandå. Av Sandås svar framgår att de har räknat på ramavtalet helt självständigt och oberoende av Uddevallamålarna. Genom detta agerande får Uddevallahem anses ha uppfyllt sin utredningsskyldighet.

Även om samma person har varit närvarande under anbudspresentationen så bedömer förvaltningsrätten att bolaget inte har kommit in med något konkret underlag som visar att de vinnande anbudsgivarnas anknytning till varandra har medfört någon otillåten samverkan vid framtagandet av respektive anbud. Bolaget har bl.a. anfört att bolagen kan agera leveransstrategiskt. Bolaget har emellertid inte kommit in med någon handling till stöd för sitt påstående om hur de vinnande bolagen har delat upp sin prissättning. Även om de vinnande

bolagens anbud till viss del har utformats på ett liknande sätt instämmer förvaltningsrätten i Uddevallahems bedömning att det inte är konstigt att uppgifter överensstämmer mellan anbuderna eftersom de just på grund av sin anknytning tillämpar delvis samma arbetssätt m.m. Sammantaget bedömer förvaltningsrätten att bolaget inte har gjort sannolikt att bolagens anknytning till varandra har haft en sådan faktisk inverkan på innehållet i respektive bolags anbud att dessa inte kan anses som självständiga och oberoende. Ansökan ska därför avslås i denna del.

### **Anbudsutvärderingen**

#### *Punkt A*

*Bolaget* har anfört att deras anbud endast har erhållit tre av fem poäng trots att merparten av kommentarerna har varit positiva. Bolaget har på ett tydligt, strukturerat och detaljerat sätt beskrivit företaget och sina specialistkompetenser och borde därmed erhållit en högre poäng under utvärderingen. Avsaknaden av information om var företaget har kontor i närområdet kan inte förklara bolagets poäng.

*Uddevallahem* har anfört att det faktum att bolaget inte erhållit fler negativa kommentarer inte nödvändigtvis betyder att de genomfört en utmärkt eller mycket bra presentation. Det saknas viss information, t.ex. om var bolaget har kontor och var de är etablerade, vilket har dragit ner på betyget. Betyget grundar sig inte endast på avsaknaden av denna information utan poängsättningen har skett utifrån en helhetsbedömning enligt den angivna utvärderingsmodellen. Att bolaget presenterat åtta punkter över specialkompetens är såklart positivt, men det är inte avgörande för bedömningen eller poängsättningen för att uppnå en komplett, strukturerad och detaljerad samt genomtänkt presentation av företaget som är lätt och tydlig att följa. Bolagets påstående att alla tre anbudsgivare redovisat liknande information i skrift kan

inte ge stöd för att deras poängsättning ska vara densamma eftersom det är flertalet faktorer som spelar roll.

*Punkt B*

*Bolaget* har anfört att det är ett kvalificeringskrav att anbudsgivaren ska vara auktoriserad av MVK för arbeten i våtrum. Eftersom det är ett kvalificeringskrav kan det inte beaktas inom ramen för tilldelningskriterierna. Det innebär att *Uddevallahem* felaktigt låtit omständigheten att bolaget inte har angett MVK-auktorisering i anbudspresentationen inverka sänkande på poängsättningen. Vidare kan konstateras att bolagets presentation innehåller en mer utförlig och detaljerad beskrivning av hur man arbetar med lärlingar, nyanställda och kompetensutveckling jämfört med anbudspresentationerna från *Sandå* och *Uddevallamålarna*. Det är mot denna bakgrund felaktigt att bolaget endast fått 8 av 15 möjliga poäng. *Sandå* och *Uddevallamålarna* tycks delvis hänvisa till varandras personal när de anger varifrån de kan få reservkapacitet. *Uddevallahem* har i sin utvärdering inte ifrågasatt detta och har inte utrett vad detta innebär om båda anbudsgivarna skulle antas på uppdraget. Bolagen har därmed fått för höga poäng.

*Uddevallahem* har anfört att notering om MVK-auktorisering inte har inverkat på poängsättningen. *Uddevallahem* vidhåller sin bedömning att presentationen i denna del varit bra, dock innehållit ett antal brister och att poängsättningen följer den angivna betygsskalan. *Sandå* och *Uddevallamålarna* har uppgett att alla arbeten till fullo kan utföras i egen regi. Bolagen har inte fått för höga poäng på grund av angiven reservkapacitet.

*Punkt D*

*Bolaget* har anfört att de trots sin utförliga beskrivning av sitt arbete med arbetsmiljö och hur man hanterar kvarboende hyresgäster endast har erhållit

7,75 av 15 poäng. Beskrivningen av vad som efterfrågas är mycket kortfattad. Att redovisningen är rörig beror på Uddevallahems utformning av utvärderingskriterierna. Det är felaktigt att det saknats information om daglig städning i anbudspresentationen. Det är inte rimligt att endast det faktum att information om städning och riskbedömning för hyresgäster lämnats i fel ordning medför att presentationen endast erhåller drygt hälften av de möjliga poängen.

*Uddevallahem* har anfört att bolagets presentation är rörig och att information som ska vara under punkt D inte omnämns specifikt utan framgår av övrig information. Detta innebär dock inte att Uddevallahem har bortsett från informationen i utvärderingen och poängsättningen, men rörigheten har dragit ner betyget. Att anbudspresentationen är rörig beror inte på utformningen av utvärderingskriterierna.

#### *Punkt E*

*Bolaget* har anfört att Uddevallahem inte har förklarat på vilket sätt presentationen varit rörig och inte följt agendan. Det anges ingenstans i de administrativa föreskrifterna att poängsättningen påverkas om anbuds-presentationen inte följer en viss ordning, än mindre att informationen som efterfrågas i respektive punkt ska följa en viss ordning. Det är endast under punkt A som strukturen hos själva presentationen får beaktas i poäng-sättningen. Bolaget har i sin presentation berört samtliga underpunkter och gett relevant, fullständig och detaljerad information utan brister. Dessutom har presentationen i huvudsak följt den ordning som punktlistan presenterats och bolaget har därtill i stor utsträckning använt rubriker som motsvarar respektive punkt i listan. Inte heller Sandå och Uddevallamålarnas anbuds-presentationer avseende punkt E följer helt och hållet ordningen i punktlistan. Detta är dock inget som Uddevallahem har gett poängavdrag för. Uddevallahem har därmed agerat i strid med likabehandlingsprincipen.



*Uddevallahem* har anfört att presentationen ger ett något rörigt intryck och att ordning av presentationen inte riktigt följer agendan. Alldeles oavsett om informationen behöver presenteras i en viss ordning har Uddevallahems förväntningar inte uppfyllts i sådan utsträckning att presentationen uppnår den nivån som krävs för att få högsta poäng. Som framgår av representanternas noteringar har de inte upplevt Uddevallamålnas och Sandås presentationer som röriga. Det ska dock påpekas att noteringarna inte utgör en fullständig redovisning av poäng och poängavdrag på det sätt som bolaget beskriver. Bolaget har således inte fått poängavdrag för rörigheten, men har samtidigt inte heller bedömts uppnå 15 poäng utifrån en helhetsbedömning.

#### *Förvaltningsrättens bedömning*

Överprövningen tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om den upphandlande myndigheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de principer och förfaranderegler som anges i LOU (HFD 2013 ref. 5). Eftersom det är myndigheten som är bäst lämpad att utvärdera lämnade anbud utifrån de krav som har ställts i upphandlingsdokumentet ankommer det inte på domstolen att göra en detaljerad anbudsutvärdering (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 5 september 2012 i mål nr 2304-12 och Kammarrätten i Sundsvalls dom den 22 mars 2013 i mål nr 2130-12).

Efter genomgång av bolagens presentationer bedömer förvaltningsrätten, i likhet med vad Uddevallahem har anfört, att avsaknaden av negativa kommentarer inte per automatik medför det högsta betyget eller att anteckningarna redogör för bedömningen i sin helhet. Med beaktande av hur utvärderingsmodellen är utformad måste bedömningen av hur väl ett anbud motsvarar det som efterfrågas även till viss del bli skönsmässig. Vid en prövning av anbudsutvärderingen är den naturliga utgångspunkten att den upphandlande myndigheten har bäst förutsättningar att bedöma vilken kvalitet

som anbuden innehåller. Vid upphandling av produkter och tjänster där utvärderingen väsentligen måste vila på skönsmässiga bedömningar får den upphandlande myndighetens utvärdering enligt rättspraxis godtas, om det inte finns uppenbara skäl för en annan bedömning. Förvaltningsrätten bedömer därför att det som bolaget anfört om anbudsutvärderingen inte utgör tillräcklig grund att ifrågasätta nämndens poängsättning utifrån utvärderingskriterierna. Det har inte heller kommit fram att nämnden avvikit från bedömningskriterierna eller på annat sätt tagit ovidkommande hänsyn vid anbudsutvärderingen. Bolaget har inte heller i övrigt visat att det finns skäl att ifrågasätta nämndens utvärdering och poängsättning av bolagets anbud. Det finns därmed inte heller skäl att ingripa mot upphandlingen på dessa grunder. Ansökan ska därför avslås.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga 1 (FR-05)

Susanne Nilsson  
Chefsrådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Sofia Hast Rangman.



## Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

#### Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

### Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

### Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.  
  
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.  
  
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

### Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

### Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

### Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.



## Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

#### Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

### Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

### Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

### Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

### Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

### Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.